

NEPROCENJIVO ISKUSTVO NAŠIH LEKARA SA VMA U UN MISIJI

U Africi naučite koliko malo je dovoljno za život

MAŠA MILOJKOVIĆ

Avion sa propelerima ne može da se popne iznad oblaka, tutnji oluja, munje sevaju i odozdo i odozgo, razmišljam da li će se avion srušiti od vode u propelerima, let traje dva sata, a pacijent je u kritičnom stanju i svaki minut mu je važan, a ako mu se nešto desi, ništa vas neće opravdati, ni oluja ni neispravan aparat. Život pacijenta je na prvom mestu.

Ovako za „Blic“ priča potpukovnik dr Đorđe Radulović, oftalmolog VMC Karaburma, jedan od srpskih medicinara u mirovnoj misiji u Africi.

Dr Radulović, zajedno sa infektologom VMA dr Radmilom Rajić Dimitrijević i Nevenom Vranković, medicinskom sestrom iz Vojne bolnice Niš, bio je učesnik treće rotacije u srpskoj bolnici u glavnom gradu Centralnoafričke Republike Bangiju, u okviru Multinacionalne operacije UN u Centralnoafričkoj Republici (MINUSCA).

Pripadnici Ministarstva odbrane i Vojske Srbije koji žele da učestvuju u

ovoj misiji, prvo moraju da prođu bezbednosne procedure, a tek najbolje plasirani na rang-listi prolaze kroz pripreme. Srećom, na sve poteškoće bili su dobro pripremljeni, ali ma koliko tih šest meseci koliko traje rotacija bilo zahtevno, naši sagovornici ga opisuju kao neverovatno iskustvo u kojem su uživali.

Pacijenti koje su zbrinjavali bili su članovi UN-a, a reagovali su i u hitnim slučajevima i kada je lokalnom stanovništvu bila potrebna medicinska pomoć.

- Moja ćerka kaže, svi vi kada pričate o Africi, svi govorite o siromaštvu, jadu i bedi, ali oči vam se sijaju. Afrika je za mene

SCENA KAKO DECA SKUPLJAJU TERMITE ZA OBROK DIRNULA JE POTPUKOVIKA

DR RADULOVIĆ SA KOLEGAMA U SRPSKOJ BOLNICI

kao infektologa raj - kaže doktora Dimitrijević, koju je oduševljenje Afrikom podstaklo da učestvuje u još jednoj rotaciji, te će se za mesec dana ponovo naći u Bangiju.

Ipak, ona dodaje da u početku postoji bojazan da neće adekvatno prepoznati bolesti koje nikada nije videla, ali sve brzo dođe na svoje.

Učešće u misiji naši sagovornici smatraju neprocenljivim iskustvom koje bi svima preporučili, a upoznavanje različitih vera i kultura, kao

i boje i mirisi Afrike nešto je što ih je oduševilo. Ipak, kulturološke razlike dovodile su ih i u zbunjujuće situacije.

- Shvatite da je vam je malo dovoljno za normalan život. Da ste zdravi, radite svoj posao, imate vode i hrane koliko vam je potrebno, ličnu higijenu. Tamo smo morali da se krećemo sa naoružanom pratnjom, čak ni 200 metara od kampa do bolnice nismo smeli da predemo bez njih. U Srbiji toga nema i ne umemo da to cenimo. Tamo vidite decu da umiru od gladi pored puta -

MEDICINSKU SESTRU
NEVENU VRANKOVIĆ
DOTAKLO JE UPOZNAVANJE
SA LJUDIMA I KULTUROM

DR. RADMILA RAJIĆ DIMITRIJEVIĆ
I DR. ĐORĐE RADULOVIĆ

ISPIT GRANICE IZDRŽLJIVOSTI

Sestru Nevenu Vranković u misiju odveo je humani motiv.

- Bolnica u Bangiju obuhvatala je profile svih zdravstvenih radnika. Samo saznanje da se radi o misiji u trećoj po redu najsiromašnijoj zemlji Afrike, u meni se rodila potreba da svojim učesćem doprinesem i pomognem pripadnicima UN, koji stvaraju mir u toj zemlji. To je bio profesionalni izazov

- priča nam sestra Vranković, koja je bila deo stomatološkog tima.

Ona kaže da je važna i saglasnost porodice. Motiv ove majke dvoje dece, da se odluči na ovakav korak bio je pretežno humane prirode, a zatim i profesionalne. Odlaskom u mirovnu misiju svako ispituje granice izdržljivosti i znanja, a nije zanemarljiv ni finansijski deo, kaže ona.

- Dotaklo me je upoznavanje sa kulturom i ljudima, odlazak na lokalnu pijacu mi se urezao u sećanje. Ljudi izrađuju prava umetnička dela od prirodnih materijala, majke nose decu na leđima dok na glavama imaju tas sa voćem za prodaju i sve što rade rade kako bi zaradili nešto novca za osnovne životne potrebe - zaključuje Nevena. I. A.

kaže doktorka.

- Njihovo poimanje života nije kao naše. Život ne vredi mnogo. Ispadne čaraka, svi povade mačete - dodao je dr Radulović, koji je dodao i da je posmatrao grupu dece koja skuplja termite za jelo.

Sve te scene koje su im bile nepojmljive, značajno su ih promenile. Učesnici misije prošli su psihološku obuku koja je podra-

VELIKO JE
INTERESOVANJE
ZDRAVSTVENIH
RADNIKA KOJI ŽELE DA
BUDU DEO OVIH
MISIJA

zumevala proces aklimatizacije i po pristizanju u Afriku, ali i po povratku u Srbiju.

- Od kad sam se vratio odande, uvek zatvaram vodu dok perem zube - kaže potpukovnik.

Dr Radulović je bila i deo tzv. amet tim čije je zaduženje transport najkritičnijih bolesnika i time je imao pristup mestima gde doktori koji su radili u

bolnici nisu zalazili. Putovanje avionom, helikopterom, džipovima, odlazak u druge države, snalaženje u novim gradovima u kojima nemate nikog koga znate, to je bio pravi udar adrenalina.

- Stvar je u tome što nikad ne znate šta vas čeka. Tako su jednom kolege krenule po, kako im je rečeno, jednu povređenu osobu, a ispostavilo se da je bio u pitanju udes sa devetoro povređenih i dvoje mrtvih. Na terenu ne znate da li će neko naoružan vas napasti. Jednu našu ekipu spasao je grb na rukavu, koji ima oblik krsta. Samo zato što su bili hrišćani i nisu ih dirali - priča doktorka.